

A Román Kommunista Párt és a nemzetközi kommunista-forradalmi szolidaritás

A Román Kommunista Párt programjának tervezete a hazai fejlődés távlatainak felvázolásával egyidejűleg körvonalazza pártunk álláspontját a világtörténelem jelenlegi állapotáról és fejlődési távlatairól is. Abból kiindulva, hogy körültekintően az egész világon nagy forradalmi, társadalmi és nemzeti átalakulások mennek végbe, a programtervezet rámutat: „Pártunk megítélése szerint a történelmi fejlődés következő időszakában még inkább megnövekszik a kommunista és munkáspártok szerepe az emberi társadalom átalakításáért folytatott forradalmi harc, az új nemzetközi rend meghonosításáért, a tartós békéért vívott küzdelem szervezésében és vezetésében. Ilyen körülmények között erősíteni és növelni kell az összes pártok befolyását nemzeti síkon, mert ez döntő feltétele történelmi hivatásuk jó körülmények közötti teljesítésének. Szükség van ugyanakkor az összes kommunista és munkáspártok együttműködésének és szolidaritásának erősítésére a marxizmus—leninizmus és proletár internacionalizmus elvei alapján, amelyek feltételezik a teljes jogegyenlőséget, minden párt azon jogának tiszteletben tartását, hogy önállóan dolgozza ki általános politikai vonalát, forradalmi harcának stratégiáját és taktikáját.”

Egyértelműen elismert igazság, hogy a kommunista párt a proletariátus forradalmi akaratainak szervezeti kifejeződése. A forradalmat, a társadalom minőségi megváltoztatását a gazdasági erők természet törvényszerű működése szükségszerűen hozza létre. A kommunista pártok feladata és küldetése pedig az, hogy irányt és célt adjanak a forradalmi mozgalomnak, és a tőkés gazdasági rend összeomlásához vezető akciókat az egyetlen járható úton, a szocializmus, kommunizmus építése felé vezessék. „A régi társadalomból az újba való átmenet azonban *nem pusztán gazdasági és intézményes, hanem morális változást* is jelent. Félreértések elkerülése végett: semmi sem áll távolabb tőlünk, mint azoknak a kispolgári utópizmusa, akik a társadalom megváltozását csak az ember belső átalakulása következményeként képesek elképzelni... Ezzel szemben hangsúlyozzuk: a régi társadalomból az újba való átmenet objektív gazdasági erők és törvényszerűségek szükségszerű következménye. Ez az átmenet azonban minden szükségszerűsége mellett egyben a kötöttségből és eldologiasodásból a szabadságra és emberieségre való átmenet is” (Lukács György: *Történelem és osztálytudat*. Budapest, 1971. 122.).

A kommunista pártok a munkásosztály és a lakosság más dolgozó rétegeinek élén haladva nem pusztán ellenzékként állnak szemben a polgári társadalommal, hanem annak tetté vált tagadását testesítik meg. Nem egyszerűen a „munkáspártok szélső balszárnyát” képviselik, hanem a szervezetség és a forradalmi cselekvés egymást feltételező egységének kifejeződései — azaz a lenini értelemben felfogott szocialista osztálytudat kívülről való bevitelére az ösztönös mozgalomba, ami azonban nem jelenti a gyakorlatához való formális „hozzárendelést”, hanem az abból elvonatkoztatott tapasztalatnak a tudás alapján elméletté való szintetizálását és „visszaültetését” a gyakorlatba, a kettőnek elválaszthatatlan dialektikus egységét alkotó, szakadatlan továbbfejlődését testesítve meg. A kommunista pártok, éppen ideológiai és szervezeti lényegükből következően, a régi társadalom felszámolásának és az új társadalom megteremtésének feladatát egységes folyamat kibontakoztatása gyanánt fogják fel és valósítják meg.

A jelenkori nemzetközi kommunista mozgalom eredményei hosszú történelmi folyamatban gyökereznek.

A múlt század negyvenes éveiben kialakult kommunista mozgalomnak kezdetben mindössze 300—400 résztvevője volt, a Kommunista Szövetsége elnevezésű nemzetközi szervezet keretei között. A mozgalom azonban rövid idő alatt gyökeret vert, a jelentősebb európai országokban már a XIX. század utolsó harmadában kialakultak a munkásosztály tömegpártjai. 1918-ban tíz, 1921-ben harmincnégy, 1957-ben hetvenöt, 1973-ban pedig mintegy száz kommunista párt műkö-

dött Földünk valamennyi kontinensén. Sokatmondó a kommunista pártok taglétszámának az alakulása is; 1917-ben négyszázezer kommunistát tartottak nyilván, 1973-ban viszont már több mint hatvanmillió kommunista dolgozik a világ minden sarkában. (*Era socialistă*, 1973. 23. szám, 41.)

A kommunista világmozgalom jelenlegi helyzete, fejlődése, sikerei és nehézségei csak a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenet világviszonylatban megvalósuló, több síkú és egyre bonyolultabb folyamatának összefüggésében érthetőek meg. Nyilvánvaló, hogy a népek életének gazdasági, társadalmi és politikai feltételei rendkívül sokfélék. Ezért a világ egyes országaiban és térségeiben a forradalmi átalakulások történelmileg meghatározottan más-más érettségi fokon állnak, és különböző módon valósulnak meg: 14 országban, amelyekben a Föld lakosságának több mint 30 százaléka él, s közel 40 százalékát adják az anyagi javak világtermelésének, győzött a forradalom és sikeresen épül a szocializmus, a kommunizmus; az államok jelentős hányadában pedig még az állammonopol kapitalizmus, a feudalizmus vagy éppenséggel feudalizmus előtti viszonyok, a kolonializmus és neokolonializmus elleni harc formájában bontakozik ki a történelmi változás. „A szociális forradalom — mondotta Lenin — nem mehet végbe másképpen, mint egy egész olyan korszaknak a formájában, amely egyesíti a proletariátusnak a fejlett országok burzsoáziájával viselt polgárháborúját és a fejletlen, elmaradott és elnyomott nemzetek demokratikus és forradalmi mozgalmainak, köztük a nemzeti szabadságmozgalmaknak egész sorát“ (*Összes Művei*, 30., 110.).

A győztes proletárforradalmak eredményeként létrejött szocialista világrendszer nem tekinthető úgy, mint a szocialista országoknak egy nemzetek feletti szervezete, hanem úgy, mint a jelenkori gazdasági-társadalmi fejlődésnek objektív történelmi realitása.

A forradalmi világfolyamat előrehalad a kapitalista világrendszerhez tartozó országokban mind a belpolitikai keretben folyó osztályharc formájában, mind a nemzetközi küzdőtéren, az imperializmus, a reakció, az agresszív politikát folytató körök, valamint a szocializmus, a demokrácia, a nemzeti függetlenség, a béke, a haladás erői között. A jelenkori tudományos-műszaki forradalom, a termelőerők, a termelés rohamos nemzetközi fejlődése, az anyagi és szellemi javak fokozódó cseréje, a nemzetközi közlekedési, információs és egyéb kapcsolatok bővülése egyaránt hozzájárul ahhoz, hogy világszerte tovább növekedjék a politikai-társadalmi-nemzeti mozgalmak kölcsönös kapcsolata. Ugyanakkor a végső fokon forradalmi célkitűzésű mozgalmak szociális bázisának kibővülésével, újabb országoknak és népeknek a forradalmi folyamatba kapcsolódásával azok formáinak sokfélesége is szükségképpen növekszik.

A romániai munkásmozgalom, az RKP egész története magán viseli a cselekvő proletár internacionalizmus megnyilvánulásának jegyeit. A hazai forradalmi munkásmozgalomnak már indulásakor kapcsolata volt a tudományos szocializmus megalapítóival, Marxszal és Engelsszel, a Nemzetközi Munkásszövetséggel, majd a II. és a Kommunista Internacionáléval. Romániai forradalmárok fegyverrel a kezükben küzdöttek a Párizsi Kommün barikádjain, az oroszországi, 1917-es szocialista forradalom osztálycsatáiban, a fiatal szovjetállamnak a belső ellenforradalmi erők és az idegen intervenciók elleni háborújában. De hazánk szülőit — kommunisták, antifasiszták — nagy számban harcoltak a nemzetközi brigádokban a spanyolországi polgárháború idején, Európa sok népének antihitlerista ellenállási mozgalmában a második világháború éveiben. Hadseregünk több mint félmillió katonája és tisztje — vállalva a szovjet hadsereggel — nem kis áldozattal járult hozzá a náci Németország fölött aratott végső győzelemhez. „Ugyanakkor — állapítja meg a pártprogram-tervezet — a Romániában lezajlott osztályharcok, forradalmi mozgalmunk tevékenysége, a Román Kommunista Párt tevékenysége mindig a nemzetközi forradalmi erők támogatását és szolidaritását élvezte.“

Pártunk mint a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom aktív tagja „...a jövőben is azon fáradozik — hangsúlyozzák az RKP Központi Bizottságának Tézisei a párt XI. kongresszusára —, hogy fejlődjék együttműködése és szolidaritása az összes kommunista és munkáspártokkal, erősödjék egységük és összeforrottságuk a teljes egyenlőség alapján, minden párt azon joga alapján, hogy önállóan dolgozza ki politikáját, stratégiáját és harci taktikáját.“

A jelenlegi helyzetben a kommunista világmozgalom egyes pártjai országuk sajátos gazdasági, politikai, nemzeti, kulturális feltételeit ismerő, edzett és az élenjáró szerep betöltésére alkalmas erővé váltak, s új, a mostani történelmi helyzetnek megfelelő formában valósítják meg a nemzetközi összefogást. Ebben a helyzetben magától értetődik, hogy lehetetlen egy olyan központ fenntartása, amely a kommunista és munkáspártok tevékenységének összehangolását és centralizált

irányítását tűzze ki célul. Nem egy ilyen szerv létezése és működése biztosíthatja az egészséget, hanem az egység a pártok alapvető céljainak közösségéből és a nemzetközi szolidaritásból kell hogy következzen.

Az élet bebizonyította, hogy egy irányító központ bármilyen formájának fenn-tartása vagy az úgy felfogott „policentrizmus“, amely szerint a kommunista mozgalom különböző központjait kell a világon megteremteni, túlhaladott, és a jelenlegi fejlődés követelményeinek ellentmond. A nemzetközi forradalmi haladás egyetemes és minden ország munkásosztályának, dolgozó tömegeinek sajátos nemzeti érdeke — a megmerevedett központosított szervezés helyett — a kommunista és munkáspártok új típusú együttműködésének, új, hatékony egységének a megvalósítását sürgeti. Az ilyen egység úgy értendő, hogy a kialakításáért, megvédéséért és erősítéséért folytatott szakadatlan erőfeszítések során nem lehet figyelmen kívül hagyni az egyes országok helyzetének és politikai fejlődésének eltéréseit, tisztelőben kell tartani mindegyik kommunista és munkáspárt teljes egyenjogúságát, önállóságát, autonómiáját, szuverenitását, azt a kizárólagos jogát, hogy minden külső beavatkozás nélkül úgy teljesítse feladatait a közös célokért, hogy sajátos, konkrét, nemzeti körülményeiből indul ki, azokhoz igazodik, és teljes felelősséget vállal tevékenységéért elsősorban saját országának munkásosztálya és dolgozó tömegei előtt, s ugyanakkor a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom előtt. „Ez vonatkozik mind a szocialista országok, mind a tőkésországok pártjaira, mind pedig a gazdaságilag elmaradott övezetekben és a nemrég függetlenné vált országokban működő pártokra egyaránt“ (Palmiro Togliatti: *A demokrácia és a szocializmus problémái*. Budapest, 1965. 429.).

Minden egyes párt autonómiája és szuverenitása elvi kérdés és a mozgalom jelenlegi fejlődésének elengedhetetlen feltétele. Ez semmiképpen sem mond ellent a nemzetközi proletárszolidaritásnak és a szolidaritás gyakorlati megvalósításának, nem áll ellentétben az egész mozgalom céljainak közösségével és a pártok közötti együttműködés feltétlen szükségességével. Az autonómia és a szuverenitás az a szilárd alap, amelyen az imperializmus ellen és a szocializmusért vívott harc egységének ma meg kell valósulnia.

„A Román Kommunista Párt, miközben teljesíti a hazai munkásosztály, a román nép iránti nemzeti kötelességét, továbbfejleszti széles körű nemzetközi együttműködését, bővíti szolidaritási kapcsolatait az egyetemes forradalmi mozgalommal, az összes kommunista és munkáspártokkal.“ Ennek érdekében a testvérpártok minden lehetőséget kihasználnak kapcsolataik bővítésére. A kapcsolatok formái — két- és sokoldalú megbeszélések, regionális vagy szélesebb körű, esetenként világtanácskozások — járulékos elemek, a mozgalom fejlettségi szintjétől, a megoldandó feladatok tartalmától, jelentőségétől, súlyától függnék. Az egyes pártok részvétele vagy távolmaradása teljesen az illető párt döntésének lehet csak az eredménye, és nem „fokmérő“ a szóban forgó párt nemzetközi szerepének, szolidaritásának a megítélésére, nem hathat ki a pártok közötti viszony fejlődésére, közös akcióikra.

Ebben a keretben következik be a forradalmi mozgalom nemzeti és nemzetközi érdekeinek a helyes összeegyeztetése, őrzikdedve az erőszakolt, külsőleges egyformaságtól, hiszen a nemzeti érzés a mozgalom állandó, természetes tényezője marad hosszú ideig; a szocializmus felépítése után is még sokáig hajtóerőként működik. A munkásmozgalomban a valóban nemzeti eszmék és törekvések egyszersmind nemzetközies is. A kettő szervezen és természetesen összefügg. Ezt az igazságot Antonio Gramsci így fogalmazta meg: „A »nemzeti« viszony valójában egy (bizonyos értelemben) páratlan »eredeti« kombináció eredménye, amelyet ebben az eretiségében és páratlanságában kell megértenünk, ha uralni és irányítani akarjuk. A fejlődés kétségkívül a nemzetköziség felé tart, a kiindulópont azonban »nemzeti« jellegű, és ebből a kiindulópontból kell előrehaladnunk. De a távlat nemzetközi jellegű, és nem is lehet más. Pontosan meg kell tehát vizsgálni a nemzeti erők ama kombinációját, amelyet a nemzetközi osztálynak majd irányítania kell s a nemzetközi távlatot és irányelvek szerint kifejlesztenie... Egy nemzetközi osztálynak, amennyiben korlátozottan nemzeti társadalmi rétegeket (értelmisségeket) vezet, sőt, gyakran még csak nem is nemzetieket, hanem partikularistákat és municipalistákat (parasztokat), bizonyos értelemben el kell »nemzetiesednie«, méghozzá nem is túlságosan szűk értelemben, mert amíg ki nem alakulnak a világméretű tervgazdaság feltételei, a szakaszok egész során kell áthaladnia, amelyekben a regionális (nemzetek csoportjából álló) kombinációk különbözők lehetnek“ (*Filozófiai írások*. Budapest, 1970. 336—337.).

Kézenfekvő, „hogy világos határvonalat vonjunk a nacionalizmus és a minden nép nemzeti érdekeinek megvédéséért vívott harc között. Merőben helytelen volna a jogegyenlőség, az állami nemzeti szuverenitás és a pártok független-

sége elveinek érvényesítését nacionalista megnyilatkozásnak vagy a proletár internacionáliszmus megsértésének tekinteni — hangsúlyozza Nicolae Ceausescu elvtárs. — ... A nemzeti érdekek megvédéséért, az országok, a pártok teljes jog-egyenlőségéért vívott harc és a nemzetközi szolidaritás megnyilatkozása között nincs semmilyen ellentmondás, ellenkezőleg, a kettő szoros, dialektikus egységbe kapcsolódik. Senki sem harcolhat sikeresen saját országa munkásosztályának érdekei védelmében, ha nem fejleszt ki szoros együttműködést más országok munkásosztályával; úgyszintén senki sem lehet internacionalista, ha nem gondoskodik saját munkásosztálya és népe érdekeinek védelméről. Csak a nemzeti érdekek helyes egybefonása a nemzetközi harc érdekeivel biztosíthatja a marxista—leninista elvek igazi megvalósulását“ (*Románia a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom építése útján*. Bukarest, 1970. 4. kötet, 95—96.).

E kérdések megoldása, elveinek és módszereinek kimunkálása nem könnyű dolog. Lenin több ízben beszélt a növekedés nehézségeiről, problémáiról, amelyek a történelmi fejlődés meggyorsulásából, a forradalmi világfolyamat kibontakozásának egyenlőtlenségéből származnak. Ezért nem valami megmagyarázhatatlan „tünet“ a nemzetközi kommunista és munkásmozgalomban a véleménybeli eltérések jelentkezése a különféle problémák megítélésében. Teljesen hibás — és rossz szándékú, a reakciós körökből származó — az a megítélés, amely szerint a jelenleg folyó nemzetközi vita a mozgalom „halálos válságát, vagy annak akár csak a kezdetét is jelentheti. Ez egészen mást, ennek éppen az ellenkezőjét jelent. Azt jelenti — szögezte le Palmiro Togliatti —, hogy a szocialista és kommunista mozgalom a fejlődésnek azon a pontján van, amikor feladata már nem csupán az objektív fejlődés kilátásainak elméleti kidolgozása és meghatározása, nem csupán az egyes országokban és területeken végzendő tevékenység és megvalósítandó előrehaladás, hanem az is, hogy saját perspektíváit és céljait világviszonylatban valósítsa meg, s hogy olyan horderejű kérdéseket vessen fel, vizsgáljon és oldjon meg, amelyek immár az egész világot érdeklik. És a történelem megmutatja, hogy minden eszmei és gyakorlati mozgalom mélyreható viták ment keresztül és azok révén haladt előre, mégpedig éppen akkor, amikor világviszonylatban elérkezett a megszilárdulás és az előretérés e szakaszához... Mozgalmunk, bár ma belül differenciálódott, és bár problémáiról — olykor éles hangon — vitát folytat, olyan mozgalom, amely előtt nyitva áll a történelem országútja, s amely éppen azért vitázik és fáradozik, mert egyre jobban meg akarja nyitni önmaga előtt ezt az utat, és egyre biztosabb léptekkel akar előrehaladni rajta“ (*I.m.* 390—391.).

A véleményeltérések — amelyek elkerülhetetlenek a jelenkori körülmények között — csak elvtársi, közvetlen, objektív vitákban oldhatók meg. Az ilyen véleményeltéréseknek, vitáknak semmiféleképpen sem szabad kihatniuk a pártok együttműködési és szolidaritási kapcsolataira. „A nemzetközi szolidaritás összeegyeztethetetlen az egymás belügyeibe való beavatkozással, illetőleg egyik vagy másik pártban jelentkező frakciós csoportok vagy elemek támogatásával. Az ilyen akciók erősen ártnak a pártok egységének és erejének, összeegyeztethetetlenek a marxizmus—leninizmussal, a proletár internacionáliszmussal“ — állapítja meg a Román Kommunista Párt programjának tervezete.

De hát ez teljesen világos, hiszen a kommunista egység kérdésének tudvalevően két fő aspektusa van: a kommunista pártok belső egysége és nemzetközi összefogása. A két elem szorosan összefügg, egymást feltételezve. A kommunista pártok belső egységének megszilárdítása, a marxista—leninista elvi irányvonalról, a párt szervezeti fegyelmétől való különféle, esetleges elhajlások leküzdése szilárd alapot nyújt ahhoz, hogy minden egyes párt eredményesen működjön hazájában mint a munkásosztály és az összes dolgozó rétegek élénjáró osztaga, s ez egyszersmind növeli annak a lehetőségét, hogy a pártok fokozott mértékben és tettekben teljesítsék internacionalista kötelezettségeiket, elősegíti, hogy előbbre vigyék a kommunista világmozgalom közös ügyét. És megfordítva, a kommunisták nemzetközi egységének erősödése nemcsak fő feltétele annak, hogy mozgalmunk teljesítse nemzetközi kötelezettségeit, hanem egyidejűleg erősíti minden párt belső pozícióit is. Egy sorba tömörülve, a kommunista mozgalom minden osztaga szilárdabbá válik, s egyre újabb lehetőségekhez jut az előtte álló feladatok megoldására.

Mindezek alapján tehát teljesen indokolt az RKP programtervezetének állásfoglalása: „Tekintettel azokra a nagy feladatokra, amelyek az elkövetkező időszakban a kommunista és munkáspártokra hárulnak, a Román Kommunista Párt úgy véli, hogy mindent meg kell tenni az egyenlőségen és mindenik párt függetlenségének a tiszteletben tartásán, a közös marxista—leninista ideológián alapuló új típusú egység létrehozásáért a nemzetközi kommunista mozgalomban. A kommu-

nista és munkáspártok ilyen új típusú egysége és nemzetközi szolidaritása összehasonlíthatatlanul tartósabb lesz, s elvezet a kommunisták erejének növekedéséhez, a társadalom forradalmi átalakításában, a világbéke megteremtésében játszott szerepének fokozódásához.“

A nemzetközi kommunista mozgalom sikeres tevékenységének kibontakozása számára kedvező feltételeket teremt a társadalom haladásáért küzdő összes erők növekedése. Ennek középpontjában az emberiség történelmének mai szakaszában és a további fejlődésében döntő szerepet játszó munkásosztály áll. Mind aktívabban kapcsolódnak bele a társadalmi-politikai küzdelembe — s potenciálisan is, valóságosan is szélesítik a világforradalom frontját — a parasztság, az értelmiség, a nők, az ifjúság széles tömegei. Az antiimperialista, önálló nemzeti politika híveinek fellépésében fokozódó mértékben vannak jelen a mai kapitalizmus gazdasági-társadalmi struktúrájában még számottevő szerepet játszó középrétegek, sok országban adva van annak a feltétele is, hogy a hadsereg a nép érdekeinek, a nemzeti függetlenségnek, szuverenitásnak és végeredményben a társadalom forradalmi átalakításának a szolgálatába álljon. „Ezeknek az erőknek a szoros egyesülése — állapítja meg a pártprogram-tervezet —, a kommunista és munkáspártok befolyásának növekedése soraikban, meghatározó tényezője az emberi társadalom forradalmi átalakításának, a nemzetek közötti egyenlőség, együttműködés és kölcsönös tisztelet meghonosításának.“

A munkásosztály szolidaritása, összefogása, egysége — tanulságul szolgál erre számtalan történelmi példa, köztük mindenekelőtt az antifaszista ellenállás tanulságai — az a kimeríthetetlen forrás, amelyből fakad minden győzelem, amit a munkásosztály elért, minden eredmény, amit megszerzett. És fordítva, minden torzulás, csalódás és bukás, amely a munkásosztály mozgalmát érte, végső fokon megosztottságában, egységének hiányában lelta magyarázatát.

Szilárd alap ehhez az együttműködéshez, az egység megvalósításához a munkásosztálynak a marxizmus—leninizmus megfogalmazta történelmi helyzete és hivatása. A kommunisták számára a munkásegység nem teoretikus fikció, nem taktikai kérdés, hanem stratégiájuk egyik alappillére, törvény, politikai szükségszerűség. Az utóbbi másfél-két évtized számos eredménye biztató perspektívát nyújt.

Ugyanígy vetődik fel a kérdés a különböző ideológiái alapvetésű szakszervezetek együttműködését illetően is. Mindegyik szakszervezet — következetesebb vagy kevésbé következetes formában — végeredményben a kizsákmányoltak érdekeiért harcol. A kommunisták egységfrontja a szocialista, keresztény vagy más beállítottságú szakszervezetekkel — nemzeti és nemzetközi síkon egyaránt — azok szerveztségének, ütőképességének növekedéséhez járul hozzá, s ezzel erősíti a munka frontját, kedvezőbbé teszi küzdelme kilátásait a tőke s főleg a monopóliumok abszolút uralmának gyengítése, majd megdöntése távlataiban. A kommunista egységfront-politikája és gyakorlata nem kis mértékben hozzájárult a szervezett katolikus tömegek körében az utóbbi időszakban megnyilvánuló balrafordúshoz. Nem a történelmi materialista álláspont feladásáról, hanem a vallásos tudat tömegekbe lenyúló gyökereinek az eddiginél tudományosabb feltárásával, a leküzdésükre irányuló erőfeszítések körültekintőbb és konkrétabb gazdasági-politikai összefüggésekben való megközelítésével biztosított akcióegység kialakításáról van itt szó.

A Román Kommunista Párt programtervezete külön kitér a független gazdasági-társadalmi fejlődésért síkraszálló országok haladó kormánypártjaira, a nemzeti felszabadító mozgalmakra. Ez kézenfekvő, hiszen a gyarmati, újragyarmatosítási politika ellen küzdő erők igencsak súlyos csapásokat mérnek a monopóliumok uralmát megtestesítő politikai-gazdasági-katonai rezsimekre. „Ez a harc — hangsúlyozza pártunk főtitkára —, amely az egész haladó emberiség szolidaritását, rokonszenvét és aktív támogatását élvez, fontos szerepet játszik az antiimperialista harcban. A gyarmati rendszer összeomlása folytán a világon tucatnyi új, független állam jelent meg, amelyek előtt az a történelmi feladat áll, hogy felszámolják az imperializmustól örökölt gazdasági és társadalmi elmaradottságot, és határozottan rátérjenek a haladás és a jólét útjára. Az új, független ázsiai és afrikai államok harca az imperializmus és a neokolonializmus ellen, nemzeti függetlenségük és szuverenitásuk megvédéséért, azért a jogukért, hogy minden külső beavatkozás nélkül, maguk válasszák meg társadalmi fejlődésük útját, óriási befolyást gyakorol a mai világ alakulására“ (Nicolae Ceausescu: *Románia a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom építése útján*. Bukarest, 1970. 4. kötet, 85—86.).

A nemzetközi kommunista mozgalom saját sorainak szorosabbra zárásával mindinkább kivívja magának a legszélesebb néptömegek politikai mozgósítójának és vezetőjének szerepét. Eközben a kommunisták tekintetbe veszik annak a társadalmi közegnek a bonyolult összetételét és jellegét, amelyből az antiimperialista

mozgalom résztvevői kikerülnek. Számolnak az eltérő ideológiai, világnézeti áramlatok jelenlétével és hatásával. De a mai világ alakulása a legkülönbözőbb társadalmi-politikai erők összefogásának szükségességét diktálja. Ennek tudatában és a legmesszebbmenő felelősségérzettől áthatva szögezi le az RKP programjának tervezete: „A leghatározottabban küzdünk a kommunista és munkáspártok, a szocialista, a szociáldemokrata pártok, a demokratikus pártok, a haladó mozgalmak, az összes antiimperialista erők egységének erősítéséért, mert véleményünk szerint ettől az egységtől függ az, hogy évszázadunk utolsó negyede úgy kerüljön be a történelembe, mint a nagy forradalmi átalakulások időszaka, amelynek során új, demokratikus rend honosodott meg a nemzetközi kapcsolatokban.

Pártunk tántoríthatatlanul küzd azért, hogy előmozdítsa az emberi társadalom haladó fejlődését, új, forradalmi átalakítások végrehajtását a világon, az egyetemes anyagi és szellemi haladás meggyorsítását. Pártunk és népünk, miközben arra összpontosítja erőfeszítéseit, hogy magasabb szintre emelje a román társadalmat, aktívan részt vesz a felvilágosult erők általános harcában egy új korszak eljöveteleért a nemzetközi életben, hogy évszázadunk vége jelentse a háborúk kizárását a nemzetközi életből, a népek megszabadulását a katonai kiadások terheitől és a nukleáris veszély rémétől, jelezze az összes nemzetek szabadság- és jóléttörekvéseinek megvalósulását, a természet és a társadalom átalakítását az ember javára és boldogulására.“

Kancsura István:
Leány virággal